

עמ"ת 33996/06/14 - אדוארד טוגייב נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 33996-06-14 טוגייב נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת תמר נאות פרי
העורר אדוארד טוגייב
נגד
המשיבה מדינת ישראל

החלטה

בפני ערר על החלטת בית המשפט השלום בחדרה (כב' השופט קפלן) מיום 16/6/2014 במסגרת תיק מ"ת 37722-04-14.

1. ביום 18/4/2014 הוגש כנגד העורר כתב אישום בו נטען כי באותו היום, בסמוך לשעה 03:00, הוא נהג ברחוב מסוים בחדרה למרות שחמישה ימים קודם לכן, ביום 13/4/2014, הוא נפסל לנהיגה לתקופה של 30 יום על ידי קצין מוסמך בגין עבירת שכרות. בכתב האישום נטען בנוסף כי גם ביום 18/4/2014 עת נעצר העורר - נצא כי ריכוז האלכוהול בדמו עולה על המותר בחוק.
2. על רקע האמור, בכתב האישום מיוחסות לעורר עבירות של נהיגה בפסילה, נהיגה בשכרות, נהיגה בקלות ראש, נהיגה ללא רשיון תקף וללא ביטוח.
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה מטעם המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים ולפסילת רשיונו עד תום ההליכים.
4. כבר ביום הגשת כתב האישום ובקשת המעצר, התקיים דיון בבית המשפט קמא. הסניגור טען כי טרם עיין בחומר הראיות אך כי הוא מסכים לנהל את הדיון בבקשת המעצר תוך שמירה על זכותו לטעון בהמשך לעניין הראיות. הסניגור ביקש לשקול חלופת מעצר בית מלא בבית גיסו של העורר, בפיקוחו ובפיקוח של המעביד של העורר, והסביר כי חלופה של מעצר בית מלא יש בה כדי לאיין את המסוכנות (עמ' 1 שורה 17).
5. נציג המדינה התנגד לשחרור, הדגיש את העובדה כי העבירה הקודמת הזוהה היתה רק חמישה ימים עובר לעבירה הנוכחית וציין כי בעברו של העורר עבירה דומה משנת 2007.
6. שני המפקחים המוצעים נחקרו. הגיס - מר שמחה שטוי, הסביר כי הוא מבין את חובותיו כמפקח וכי אחרי חופשת הפסח הוא יעבוד רק בערב - משעה 19:00 עד 23:00, ואז תפקח על העורר אחותו של העורר (אשתו של מר שמחה). המעביד - מר ניסן ארמייב (להלן: "המעביד"), הסביר כי המשיב עובד עמו, כי השניים יוצאים לעבודה בחמש וחצי כל בוקר, מסיימים בסביבות חמש אחר הצהריים ועובדים בכל הארץ. המעביד הסביר כי הוא מתחייב שהעורר יהיה צמוד אליו וכי הוא יפקח עליו.
7. בהמשך, קבע בית המשפט קמא כי בנסיבות, ובזהירות המתחייבת, דומה כי קיימות ראיות לכאורה, אם כי הוא קובע דיון נוסף לצורך ליבון הסוגיה, לאחר שבא כוחו של העורר יעיין בחומר החקירה. לגבי עילת המעצר

- קובע כב' השופט כי בנסיבות, קמה עילה כאמור, היות ומי שנוהג שיכור מהווה סכנה - ואין צורך להרחיב. באשר לאפשרות להסתפק בחלופה - מסביר, ובצדק רב, כב' השופט כי השאלה כרוכה בהתלבטות לא פשוטה שכן חלופת מעצר מבוססת על אמון ובמקרה זה יש קושי ליתן אמון בעורר לאור כך שרק ימים ספורים עובר למעצר הנוכחי - הוא נעצר באותה סיטואציה של נהיגה בשכרות. מסכם בית המשפט וקובע כי חלופת מעצר בית מלא שתגובה בחתימה על ערבויות מתאימות תאמין את המסוכנות - והוא מורה על שחרור לחלופה כאמור, בבית הגיס, בכפוף להפקדות.

8. ביום 23/4/2014 נערך הדיון המשלים שהיה אמור להתקיים לגבי הראיות, לאחר העיון בחומר החקירה. כפי שעולה מהפרוטוקול ומהחלטה בתום הדיון, לא נדונה שאלת הראיות, לאור הסכמה מצד הסניגור לכך שאכן קיימות ראיות לכאורה, כפי שקבע כב' בית המשפט קמא בדיון הראשון. במקום דיון בשאלת הראיות, בפתח הדיון, ביקש הסניגור לאפשר לעורר לצאת לעבוד בימים א' עד ו' בין השעות 05:30 עד 19:00 בפיקוחו של המעביד ולצמצם את מעצר הבית למעצר לילי בלבד. המדינה התנגדה.

9. בהחלטתו מיום זה, קבע כב' השופט קמא כי היות והוא מצא לנכון לסמוך על המעביד שימש כמפקח במסגרת מעצר הבית אזי שניתן לסמוך עליו גם שימש מפקח ראוי שעה שהעורר עובד יחד עמו. לכן בקשת הסניגור התקבלה - והותר לעורר לצאת לעבודה בליווי ופיקוח המעסיק, בשעות הנקובות מעלה.

10. ביום 28/4/2014 הוגש ערר מטעם המדינה לגבי ההחלטה מיום 23/4/2014, אם כי במסגרת הודעת הערר ובמהלך הדיון, למעשה ביקשה המדינה להעלות השגות לא רק לגבי ההחלטה המשלימה לגבי היציאה לעבודה אלא גם לגבי ההחלטה הקודמת באשר למעצר הבית, וביקשה להורות על מעצר בפועל עד תום ההליכים.

11. בהחלטתי במסגרת הערר, ביום 28/4/2014, קבעתי כי אין מקום להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. ראשית, לאור העובדה שההחלטה בהקשר זה ניתנה כבר ביום 18/4/2014 והיה צריך להביע "מחאה" לגביה בסמוך למועד נתינתה. שנית, לאור העובדה כי ההחלטה של בית המשפט קמא בהקשר זה מאוזנת וכי אין מקום לעצור בפועל את העורר דכאן, שעה שישנה חלופה ראויה. עם זאת, לגבי היציאה לעבודה - סברתי כי יש קושי מסוים. ראשית, היות והפיקוח על העורר במהלך 14 שעות עבודה אינו פשוט כגון פיקוח במעצר. שנית, כי לא הובהר די הצורך מהי מהות העבודה של השניים, האם ניתן להבטיח שרק המעביד ינהג, או יותר נכון - האם ניתן להבטיח שהמטלות שמוטלות על שכם העורר אינן כרוכות בנהיגה מטעמו, כיצד יגיעו העורר והמעביד ממקום עבודה אחד לשני, האם הם אכן "נוסעים בכל הארץ", וכו'. שלישית, מצאתי שהיה קושי באופן שבו בקשה של הסניגור למעצר בית מלא הוחלפה בבקשה ליציאה לעבודה אחרי כמה ימים. עוד ציינתי כי טענתו של העורר בדיון לפיה הוא נמצא בקשיים כלכליים אשר מחייבים אותו לשוב לעבודה לא נתמכה בראיות. לכן, מצאתי לבטל את האפשרות לצאת לעבודה באותה העת, תוך שמירה על האפשרות להגיש בקשה לעיון חוזר בהמשך, לאחר מתן הבהרות. עוד באותו הדיון - נוספה האחות של העורר כמפקחת נוספת, שכן הגיס חזר לעבוד בשעות הלילה והיה צורך בפיקוח למשך שעות עבודתו כאמור.

12. ביום 4/6/2014 הגיש העורר בקשה לעיון חוזר באופן שיותר לו לצאת לעבודה. בבקשה הוא טען כי נצטברו חובות עקב אי התעסוקה, כי ניתן להבטיח שהוא לא ינהג בכל שעות העבודה וכי חלף פרק זמן משמעותי ממועד ההחלטה הקודמת, כך שיש לראות בחלוף הזמן בבחינת "שינוי נסיבות" שמצדיק עיון חוזר בתנאי השחרור. לבקשה צורפו מסמכים לגבי תיקי ההוצל"פ שקיימים כנגד העורר, והגם שאין המדובר בתיקים שנפתחו דווקא בעת האחרונה, החובות מסתכמים כדי כ-59,000 ₪. לבקשה אף צורף תצהירו של המעביד, בו מפורט כי השניים עוסקים בהתקנת פרגולות מעץ, כי הוא מסכים לפקח על העורר במהלך שעות העבודה,

לקחת אותו מהבית בבוקר, להשיב אותו בתום יום העבודה (פעולות שהוא כבר הציע לעשות בדיונים באפריל) ואף מתחייב לדאוג שהעורר לא ינהג על כלי רכב במהלך שעות העבודה.

13. כב' בית המשפט קמא קיים שני דיונים בבקשה והמעביד אף נחקר שוב לגבי נכונותו לשמש כמפקח. בדיון ביום 16/6/2014 חזר העורר על הבקשה לאפשר לו לצאת לעבודה, ומנגד - המדינה התנגדה, לרבות מן הטעם שלשיטתה לא התקיימו התנאים לעיון חוזר.

14. בהחלטה מיום 16/6/2014 קבע כב' בית המשפט קמא כי הבקשה לעיון חוזר נדחתה.

15. בהודעת הערר ובמהלך הדיון - חזר העורר על מכלול הטענות שכבר פורטו, וכך גם המשיבה. על מנת שלא להאריך יתר על המידה לא אמנה שוב את כל הטענות.

16. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים - עמדתי היא כי ניתן לאפשר לעורר לשוב לעבודה.

17. נדמה לי כי חלק מהקושי שקיים בתיק זה נובע מניסוחה של החלטתי הקודמת - אשר גרמה לקיום דיונים במשמעות של אותה החלטה ובפרשנויות השונות שלה. יתכן ולו הייתי מנסחת את אותה החלטה אחרת, היה ניתן לוותר על חלק מהטענות ועל קטעים מסויימים מההחלטות. אלא שאין לדבר חשיבות בשלב הנוכחי, ולגופם של דברים - מצאתי כי התקיימו התנאים המחייבים עיון חוזר בהחלטת המעצר.

18. ראשית, יש לראות כי מאז המעצר חלפו חודשיים. אמנם, בדרך כלל פרק זמן של חודשיים בלבד הינו על הצד הנמוך ביותר בעת שקילת השאלה אם חלוף הזמן מהווה שינוי בנסיבות במצדיק דיון בבקשה לעיון חוזר ועמדתי היא כי במרבית המקרים חודשיים אינם בבחינת פרק זמן משמעותי דיו כדי ללמד על שינוי מהותי של הנסיבות - אך במקרה דכאן, יש לאפשר את הדיון למרות פרק זמן כה קצר. בהקשר זה אזכיר כי בדיון הראשון בבהמ"ש קמא, ביקש הסניגור שהעורר ישאר במעצר בית מלא וששה ימים לאחר מכן, במקום לטעון בעניין הראיות, ביקש שיותר לעורר לצאת לעבודה. במובן הזה, הרי שלמעשה בית המשפט קמא התבקש לשנות את החלטתו באשר למעצר הבית לאחר חלוף ששה ימים בלבד. באותה העת, הבקשה לעיון חוזר הקדימה את זמנה באופן מובהק. עתה, נמצאים אנו בשלב בו ניתן לשקול שנית את הדברים - במקרה מיוחד זה, לאור העובדה שהעורר כבר חזר לעבודה במהלך כמה ימים בשלב קודם של ההליכים (לאחר ההחלטה בדבר היציאה לעבודה ועד ההחלטה בערר). פרק זמן של חודשים במקרים אחרים יתכן ולא יחשב ככזה שמצדיק עיון חוזר - אך במקרה זה כן (ולו בשל האפשרות שגם בהיבט הזה ניתנו פרשנויות שונות להחלטתי הקודמת).

19. שנית, כפי שצוין מעלה, בית המשפט קמא התרשם מהמעביד כמי שיכול למלא את מלאכת הפיקוח. למעשה, השופט קמא מצא את המפקח ראוי כבר באפריל, לאחר ששמע את דבריו - הן כמפקח לגבי תנאי מעצר הבית והן לגבי העבודה, ומאז הוא נחקר שנית. בית המשפט קמא, לאחר החקירה השניה, מסביר כי חסרים נתונים כפי שעולה מהחלטתי הקודמת - אך כבר ציינתי שהיא ככל הנראה לא הובנה כהלכה. אם נבחן את הסבריו של המפקח נכון להיום - אזי שהוא הצהיר לגבי הנתונים כדלקמן: הוא יקח את העורר בבוקר מהבית וישיב אותו בתום היום לבית. השניים עובדים בהתקנת פרגולות אצל לקוחות שונים. השניים עובדים כל הזמן ביחד אצל אותו לקוח. בין הלקוחות יסעו השניים רק עם המעביד, ולא עם עובדים אחרים. המעביד מתחייב שרק הוא ינהג ולא העורר. הסדר זה מחייב ליתן אמון רב במפקח - שכן אין חולק כי השניים ימצאו בכל רחבי הארץ במהלך עבודתם, שעות רבות, אך חלוף הזמן במקרה זה מצטרף להתרשמותו של בית המשפט מהמפקח. חלוף הזמן בהיבט זה מלמד על כך שהמפקח נטל חלק במשימת הפיקוח - בשיעור זה או אחר - כאשר העורר במעצר בית, במשך חודשיים, כי הוא עדיין מוכן ומזומן להיות חלק ממערך הפיקוח, הוא הגיע לבית המשפט פעמיים על מנת לסייע לעורר, והחשוב הוא כי לא נרשמו עד כה הפרות של תנאי מעצר

הבית. במובן הזה, המפקח והעורר הוכיחו עצמם (כמו גם שאר המפקחים) - ולכן, חלוף הזמן (גם אם חודשיים בלבד) מחזק את האפשרות ליתן אמון בעורר ובמפקח ומקטין את הסיכון להישנות העבירה.

20. שלישית, שיקול נוסף התומך במתן האפשרות ליציאה לעבודה הוא הנתון באשר לקשיים הכלכליים אליהם נקלע העורר והצורך להסתייע במשפחתו עקב מעצר הבית והעדר התעסוקה. בהקשר זה אפנה לכך שבית המשפט העליון עמד פעמים רבות על כך שבמקרים הראויים, ראוי לאפשר, ככל הניתן, למי ששוחרר לחלופת מעצר לעבוד ולפרנס את עצמו ואת משפחתו (בש"פ 2857/06 **ממן נ' מדינת ישראל** (11.4.2006); בש"פ 2701/08 **גיא נ' מדינת ישראל** (8.4.2008); בש"פ 5248/13 **זועבי נ' מדינת ישראל** (1.8.2013); בש"פ 2748/10 **מלכה נ' מדינת ישראל** (15.4.2010) - כפי שאוזכרו בבש"פ 3449/14 **מור נ' מדינת ישראל** שניתן לפני כחודש בלבד (21.05.2014) - בעניינו של מי שמיוחסות לו עבירות תעבורה דומות לעבירות דכאן).

21. רביעית, יש לתת את הדעת לכך שאמנם העבירה הנוכחית בוצעה רק חמישה ימים אחרי הפסילה שהושתה על העורר בגין נהיגה בשכרות (ואין מקום לתת משקל בשלב הזה לטענתו לפיה היא לא הבין את דברי הקצין ולא הבין שהוא בפסילה), אך מנגד - בעברו עבירה בודדת דומה בשנת 2007, כלומר לפני 7 שנים.

22. לכן, יש לקבל את הבקשה לעיון חוזר.

23. העורר יוכל לצאת לעבודה בפיקוח המעביד בימים א' עד ה' בין השעות 05:30 עד 19:00 וביום ו' בין השעות 05:30 עד 17:00. בכל השעות כאמור העורר יהיה בפיקוחו של המעביד. חלק מתנאי הפיקוח הינם למנוע מהעורר כל אפשרות לנהיגה בכלי רכב מכל סוג שהוא. העורר פסול מנהיגה עד תום ההליכים, כפי שכבר הוחלט. כל הערבויות וההפקדות שקיימות בתיק - נשארות על כנן, להבטחות האמור. החלונות עליהם הוריתי לגבי מעצר הבית מבוטלים בימי השבוע וישאר חלון ביום שבת בלבד.

ניתנה היום, כ"ד סיוון תשע"ד, 22 יוני 2014, בהעדר הצדדים.